EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 5

BIJLAGE

bij

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's

Staat van het digitale decennium 2025: Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KORTE LANDVERSLAGEN

Kroatië

Samenvatting

Kroatië heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt in strategische technologische sectoren, maar staat nog steeds voor uitdagingen bij de brede invoering van geavanceerde digitale technologieën. De vooruitgang op gebieden als kwantumcommunicatie, halfgeleiders en cyberbeveiliging heeft gezorgd voor het versterken van de groeiende bijdrage van de sector aan het concurrentievermogen en de soevereiniteit van de EU.

Kroatië laat een redelijk ambitieniveau zien wat betreft zijn bijdrage aan het digitale decennium, met 13 nationale streefcijfers, waarvan 77 % goed is afgestemd op de EU-streefcijfers voor 2030. De trajecten van het land liggen redelijk op koers; 63 % ervan ligt op schema (op basis van de trajecten voor 2024 die zijn vastgesteld voor alle 8 geanalyseerde KPI's). Kroatië heeft 50 % van de in 2024 door de Commissie uitgevaardigde 12 aanbevelingen opgevolgd door enkele wijzigingen door te voeren door middel van nieuwe maatregelen.

In 2024 heeft de regering haar strategische hervormingen voortgezet, waarbij de digitaliseringsinspanningen steeds meer verband hielden met het versterken van het industriële concurrentievermogen, het bevorderen van innovatie en het stimuleren van technologische soevereiniteit. Om de digitale transitie optimaal te benutten, moet Kroatië hardnekkige lacunes op het gebied van edge-infrastructuur, digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen, de invoering van geavanceerde technologieën en steun voor snelgroeiende ondernemingen aanpakken.

KPI digitale decennium[1]	Kroatië				EU		Streefcijfer digitale decennium tegen 2030	
	DESI 2024 (jaar 2023)	DESI 2025 (jaar 2024)	Jaarlijkse vooruitgang	Nationaal traject 2024[3]	DESI 2025	Jaarlijkse vooruitgang	HR	EU
Dekking vaste netwerken met zeer hoge capaciteit (VHCN)	67,8 %	78,9 %	16,4 %	68,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Glasvezeldekking (FTTP)	62,1 %	75,4 %	21,4 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	-
Totale 5G-dekking	83,4 %	94,2 %	12,9 %	85,7 %	94,3 %	5,9 %	99,0 %	100 %
Edge nodes (raming)	3	6	100,0 %	-	2 257	90,5 %	-	10 000
Kleine en middelgrote ondernemingen met ten minste een basisniveau van digitale intensiteit[2]	-	63,5 %	4,8 %	-	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Cloud	40,7 %	38,6 %	-5,4 %	-	-	-	75,0 %	75 %
Artificiële intelligentie	7,9 %	11,8 %	49,0 %	13,0 %	13,5 %	67,2 %	20,0 %	75 %
Data-analyse	51,7 %	-	-	-	-	-	30,0 %	75 %
AI of cloud of data-analyse	65,6 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Eenhoorns	2	2	0,0 %	2	286	4,4 %	4	500
Ten minste digitale basisvaardigheden	59,0 %	-	-	-	-	-	80,0 %	80 %
ICT-specialisten	4,3 %	5,0 %	16,3 %	4,5 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
eID-stelsel aangemeld		Ja						
Digitale overheidsdiensten voor burgers	67,2	75,2	11,9 %	75,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitale overheidsdiensten voor ondernemingen	66,2	65,3	-1,3 %	75,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Toegang tot elektronische patiëntendossiers	85,6	86,6	1,2 %	95,0	82,7	4,5 %	100,0	100

[1] Zie de methodologische nota voor de beschrijving van de indicatoren en andere maatstaven.
[2] In de index van de digitale economie en samenleving (DESI) voor 2025 wordt gerapporteerd over versie 4 van de index voor digitale intensiteit (DII), vergelijkbaar met de DII-waarde uit DESI 2023 (met betrekking tot het jaar 2022) voor de berekening van de jaarlijkse vooruitgang. Dit is niet vergelijkbaar met het nationale traject, dat is gebaseerd op versie 3 van de index.
[3] De nationale trajectwaarde indien opgenomen in het nationale stappenplan en indien de indicator werd gemeten in DESI 2025 (voor het jaar 2024).

Volgens de speciale Eurobarometer "Digitaal Decennium 2025" is 81 % van de Kroatische burgers van mening dat de digitalisering van openbare en particuliere diensten hun dagelijks leven gemakkelijker maakt. Wat het optreden van de overheidsinstanties betreft, acht 90 % het belangrijk dat de dreiging van nepnieuws en desinformatie online wordt tegengegaan en beperkt. Wat het concurrentievermogen betreft, vindt 91 % het belangrijk ervoor te zorgen dat Europese bedrijven kunnen groeien en "Europese kampioenen" kunnen worden die wereldwijd kunnen concurreren.

Een concurrerende, soevereine en veerkrachtige EU gebaseerd op technologisch leiderschap

Kroatië heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de uitrol van FTTP en 5G, waardoor de groeipercentages nu boven het EU-gemiddelde liggen. Hoewel de VHCN-dekking nog steeds onder het EU-gemiddelde ligt, wordt snel vooruitgang geboekt, dankzij infrastructuurprogramma's met steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Kroatië staat echter voor uitdagingen bij de uitrol van opzichzelfstaande 5G-netwerken, waar beperkte vooruitgang wordt geboekt en geen specifieke maatregelen worden genomen om de uitrol te versnellen. De midband-5G-dekking op het platteland blijft ook ruim onder het EU-gemiddelde en pas na 2027 wordt een alomvattende strategie aan de vraagzijde verwacht om de invoering ervan te stimuleren.

Het land heeft ook een sterke positie wat de invoering van data-analyse betreft. Hoewel het basisniveau van de digitale intensiteit van kleine en middelgrote ondernemingen sneller groeide dan in de rest van de EU, blijft het ver onder het EU-gemiddelde. Kroatië wordt nog steeds geconfronteerd met uitdagingen bij de invoering van AI- en clouddiensten, waar de acceptatie lager ligt dan het EU-gemiddelde. Het ecosysteem voor startende en doorgroeiende ondernemingen blijft ook zwak, met slechts twee geregistreerde eenhoorns en beperkte durfkapitaalactiviteiten.

De lancering van een nationaal kwantumcommunicatieproject en de oprichting van een kenniscentrum voor halfgeleiders zullen naar verwachting de positie van Kroatië op het gebied van strategische technologieën versterken. Het land is met de uitrol van zes edge nodes ook begonnen met het nemen van stappen in de richting van decentralisatie van de ICT-infrastructuur. Het ecosysteem voor edgecomputing blijft echter onderontwikkeld en er ontbreekt een specifieke nationale strategie. De cyberbeveiligingscapaciteit van het land is verbeterd met de vaststelling van de cyberbeveiligingsverordening en de oprichting van het nationaal coördinatiecentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging; belangrijke normen zoals Internet Protocol versie 6 en Domain Name System Security Extensions blijven echter ver onder het EU-gemiddelde, wat wijst op aanhoudende kwetsbaarheden in de nationale digitale infrastructuur.

Mensen en de samenleving in de EU beschermen en sterker doen staan

Ondanks dat jongeren over solide digitale vaardigheden beschikken, wordt Kroatië nog steeds geconfronteerd met grote uitdagingen op het gebied van digitale inclusie, met aanhoudende vaardigheidstekorten bij ouderen, mensen met een lager opleidingsniveau en de plattelandsbevolking. Hoewel het aandeel ICT-specialisten op de arbeidsmarkt is verbeterd en op het EU-gemiddelde ligt, blijven er tekorten bestaan, blijven er mismatches op de arbeidsmarkt bestaan en blijft de kennisvlucht ervoor zorgen dat de instroom van digitaal talent zwak is.

De digitale overheidsdiensten voor burgers zijn gestaag verbeterd en liggen over het algemeen op schema, maar bij digitale overheidsdiensten voor bedrijven is een negatieve trend waar te nemen, onder andere een afname van de beschikbaarheid van grensoverschrijdende diensten. De voorbereidingen voor de nationale portemonnee voor digitale identiteit vorderen, wat veilige toegangskaders zal versterken. De toegang tot elektronische patiëntendossiers is goed, maar er blijven enkele belangrijke lacunes bestaan: medische beeldvorming is niet toegankelijk, niet alle zorgverleners zijn verbonden en het delegeren van toegang is niet mogelijk. Ter ondersteuning van een inclusievere en betrouwbaardere digitale transitie heeft Kroatië zijn inspanningen opgevoerd om mediageletterdheid, bewustzijn op het gebied van cyberbeveiliging en bescherming tegen onlinerisico's, met name onder jongeren, te bevorderen.

Met behulp van digitale transformatie slimme vergroening bewerkstelligen

Groene en digitale prioriteiten krijgen meer aandacht in Kroatië, ondersteund door grote investeringen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Kroatië heeft vooruitgang geboekt bij het digitaliseren van zijn energie-infrastructuur en het verbeteren van waterbeheersystemen met digitale monitoringoplossingen. Het land heeft echter nog steeds geen coherente nationale strategie om de digitalisering te koppelen aan klimaatdoelstellingen, en er is nog geen systematische monitoring van de vermindering van CO_2-uitstoot door middel van digitale technologieën ingevoerd. De consument is zich nog steeds weinig bewust van de milieueffecten van ICT-apparatuur, en de vrijwillige inspanningen op het gebied van duurzaamheid in de digitale sector zijn nog steeds versnipperd.

Nationaal strategisch stappenplan voor het digitale decennium

Kroatië heeft in januari 2025 een aanpassing van zijn nationale stappenplan ingediend, waarbij het de reeks maatregelen heeft verfijnd en de belangrijkste connectiviteitsdoelstellingen heeft geactualiseerd. Ter voorbereiding van de aanpassing is een brede raadpleging van belanghebbenden gehouden, waarbij de aanpassing ingaat op een aanzienlijk aantal aanbevelingen van 2024. Het stappenplan blijft sterk gericht op het versterken van de digitale infrastructuur, de digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen, de ontwikkeling van digitale vaardigheden en de digitale overheidsdiensten. Er blijven echter lacunes bestaan in de brede invoering van geavanceerde technologieën, de opschaling van innovatiegedreven ondernemingen en het volledig wegwerken van achterstanden in digitale vaardigheden, met name wat betreft ouderen en plattelandsgebieden. In totaal omvat het Kroatische stappenplan 31 maatregelen met een gecombineerde begroting van 634,73 miljoen EUR, wat neerkomt op ongeveer 0,74 % van het bbp van het land.

Financiering en projecten voor digitale doelstellingen

Kroatië wijst 20 % van zijn totale herstel- en veerkrachtplan toe aan digitale doelstellingen (1,4 miljard EUR)[1]. Daarnaast wordt in het kader van het cohesiebeleid 755 miljoen EUR, oftewel 9 % van de totale financiering voor het cohesiebeleid van het land, besteed aan de bevordering van de digitale transformatie van Kroatië[2].

[1] Het aandeel van de financiële toewijzingen dat bijdraagt aan digitale doelstellingen, is berekend aan de hand van bijlage VII bij de verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Gegevens voor het laatst bijgewerkt op: 16 mei 2025.

[2] Dit bedrag omvat alle investeringen die specifiek gericht zijn op of substantieel bijdragen aan de digitale transformatie in de programmeringsperiode 2021-2027 van het cohesiebeleid. De middelen zijn afkomstig uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds, het Europees Sociaal Fonds Plus en het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

Kroatië

Kroatië is lid van de drie Europese consortia voor digitale infrastructuur (EDIC's): het Europees consortium voor digitale infrastructuur voor de alliantie voor taaltechnologie (ALT-EDIC), voor netwerkgebonden lokale digitale tweelingen naar het CitiVERSE (CitiVERSE-EDIC) en voor een Europees blockchainpartnerschap en voor blockchaindiensten (EUROPEUM-EDIC). Kroatische organisaties zijn indirecte partners in het belangrijke project van gemeenschappelijk Europees belang op het gebied van cloudinfrastructuur en -diensten van de volgende generatie (IPCEI-CIS). Kroatië is een deelnemende staat in de Gemeenschappelijke Onderneming "EuroHPC" en in de Gemeenschappelijke Onderneming "Chips".

Kroatië heeft bijgedragen aan de Best Practice Accelerator[3] door één beste praktijk te delen in het kader van de cluster digitale vaardigheden ("Women in Digital — Girls in ICT").

Digitale rechten en beginselen

Volgens een ondersteunend onderzoek is Kroatië redelijk actief geweest bij de uitvoering van de Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium, met in totaal 48 initiatieven en 7 nieuwe initiatieven die in 2024 van start zijn gegaan. Kroatië is het meest actief op het gebied van solidariteit en inclusie. Er is minder activiteit vastgesteld op het gebied van een eerlijke digitale omgeving. Maatregelen op het gebied van duurzaamheid lijken in de praktijk de meeste impact te hebben, in tegenstelling tot maatregelen op het gebied van het centraal stellen van de mens in de digitale transformatie.

Aanbevelingen

- **Overheidsdiensten:** de interoperabiliteit en gebruiksvriendelijkheid van overheidsdiensten versterken om mensen en bedrijven aan te moedigen er meer gebruik van te maken;
- **e-Gezondheid:** een alomvattend juridisch en technisch kader invoeren om gemachtigden namens anderen toegang te verlenen tot elektronische patiëntendossiers; medische beeldvorming toegankelijk maken voor personen via de nationale onlinedienst voor toegang tot gezondheidszorg; en ervoor zorgen dat alle zorgverleners, met inbegrip van geriatrische verpleeghuizen en instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, verbonden zijn en actief gegevens verstrekken;
- **Digitale basisvaardigheden:** gerichte maatregelen intensiveren om de kloof op het gebied van digitale vaardigheden wat betreft leeftijd en educatieve achtergrond, en de verschillen tussen het platteland en de stad, te overbruggen;
- **ICT-specialisten:** de opleiding, bijscholing en retentieprogramma's voor ICT-specialisten uitbreiden, deze beter afstemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt en de kennisvlucht aanpakken om de instroom van digitaal talent in Kroatië veilig te stellen;
- **Digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen:** gerichte programma's en stimulansen ontwikkelen om de toepassing van cloud-, AI- en data-analyseoplossingen door kleine en middelgrote ondernemingen te vergroten, waardoor de kloof tussen digitaal geavanceerde ondernemingen en ondernemingen met een achterstand wordt verkleind;

[3] De Best Practice Accelerator (BPA) is een platform dat de lidstaten in staat stelt succesvolle maatregelen en uitdagingen te delen waarmee zij worden geconfronteerd bij hun inspanningen om hun streefcijfers en doelstellingen van het digitale decennium te halen. De beste praktijken worden via het BPA-register ter beschikking gesteld van alle lidstaten en worden regelmatig gepresenteerd bij workshops, die momenteel gericht zijn op drie thematische clusters: digitale vaardigheden, groene IT en de invoering van digitale technologieën.

- **Edge nodes:** de inspanningen op het gebied van edge nodes opvoeren, gezien het belang ervan voor het concurrentievermogen, de veerkracht, de soevereiniteit en de klimaatactie;
- **5G:** de volledige gigabit- en 5G-dekking versnellen, met name door operationele knelpunten aan te pakken (planning, vergunningverlening) en de uitrol van het midband-5G-spectrum uit te breiden;
- **Cyberbeveiliging:** gerichte programma's ter ondersteuning van cyberbeveiliging voor kleine en middelgrote ondernemingen ontwikkelen, de weerbaarheidstoetsing uitbreiden en de nationale capaciteit versterken om cyberincidenten in de publieke en private sector aan te pakken.